

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 167/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Spoločenstvo Pršianska Terasa**, Medená 12, Banská Bystrica, zastúpeného JUDr. Ing. Darinou Králikovou, advokátkou, Námestie Štefana Moysesa 17/A, Banská Bystrica, proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 9R/1/2023-328 z 19. decembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 17. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu konkurzného správcu, či sa prihliada na prihlášky sťažovateľa. Žiada o odklad vykonateľnosti tohto uznesenia.

II.

2. Sťažovateľ ako spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov (mandant) poverilo správou bytových domov mandátnou zmluvou správcu bytových domov (mandatár). V tejto zmluve sa dohodli, že bytový správca je povinný prihlasovať pohľadávky sťažovateľa do konkurzov jeho dlžníkov a na tieto úkony môže splnomocniť aj iné osoby. Keďže na majetok dlžníka sťažovateľa bol vyhlásený konkurz, sťažovateľ prostredníctvom advokátky splnomocnenej bytovým správcom doručil konkurznému správcovi prihlášky zabezpečených pohľadávok vo výške 8 400 eur, ku ktorým v posledný deň základnej prihlasovacej lehoty doplnil mandátnu zmluvu.

3. Správca požiadal súd, aby rozhodol, či sa na prihlášky sťažovateľa prihliada. Odôvodnil to tým, že hoci k prihláškam bolo pripojené plnomocenstvo pre advokátku, ktorá prihlášky podpísala,

toto jej neudelil sťažovateľ ako v prihláškach označený veriteľ, ale bytový správca. Z príloh nevyplýva žiadny vzťah medzi sťažovateľom a bytovým správcom. K tomu sťažovateľ uviedol, že prihlášky spĺňajú všetky zákonné náležitosti. Bolo k nim priložené plnomocnenstvo pre podpisujúcu advokátku a v základnej prihlasovacej lehote aj mandátna zmluva, podľa ktorej je bytový správca povinný pohľadávky sťažovateľa prihlasovať do konkurzov, a to aj prostredníctvom splnomocnenej advokátky. K doplneniu mandátnej zmluvy poukázal na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 165/2019, podľa ktorého zákon explicitne vylučuje len doplnenie alebo opravu samotnej prihlášky, nie aj príloh. Preto iba nepriloženie mandátnej zmluvy priamo k prihláškam nemôže byť dôvodom neprihliadnutia na inak perfektné prihlášky.

4. Okresný súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením rozhodol, že na prihlášky sťažovateľa sa neprihliada, pretože neboli podpísané oprávnenou osobou. Odôvodnil to § 28 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“), podľa ktorého ak prihlášku podáva zástupca veriteľa a nie je k nej pripojené plnomocnenstvo, tak sa na ňu neprihliada. K tomu uviedol, že z mandátnej zmluvy vznikajú práva a povinnosti iba zmluvným stranám a ak má mandatár vykonať v mene mandanta právny úkon, treba na to podľa § 568 ods. 3 Obchodného zákonníka osobitné splnomocnenie. K prihláškam nebolo priložené osobitné plnomocnenstvo, ktorým by sťažovateľ na podanie prihlášok splnomocnil bytového správcu alebo prihlášky podpisujúcu advokátku, a toto nebolo ani súčasťou v základnej prihlasovacej lehote doručenej mandátnej zmluvy. Len zo záväzku mandatára prihlásiť pohľadávky mandanta do konkurzu nemožno odvodzovať splnomocnenie na právne úkony v mene mandanta voči tretím osobám, k udeleniu ktorého nedochádza automaticky uzavretím mandátnej zmluvy.

III.

5. Sťažovateľ záver okresného súdu, že prihlášky neboli podpísané oprávnenou osobou pre nepripojenie plnomocnenstva, považuje za príliš formalistický. Tým, že okresný súd vyžadoval také náležitosti prihlášky, ktoré nemajú oporu v zákone, porušil jeho právo na spravodlivý proces. Poukazuje na to, že prihlášky spĺňali všetky podstatné náležitosti, keď boli autorizované a bolo k nim pripojené plnomocnenstvo pre podpisujúcu advokátku, ktoré jej bol bytový správca oprávnený udeliť. Podľa sťažovateľa dojednanie mandátnej zmluvy o povinnosti bytového správcu prihlasovať jeho pohľadávky do konkurzov je splnomocnením pre bytového správcu. Sťažovateľ poukazuje na to, že správca namietal len nepreukázanie vzťahu medzi sťažovateľom a bytovým správcom. Ak by správca v podaní pre súd namietal absenciu osobitnej plnej moci udelenej sťažovateľom bytovému správcovi, túto by sťažovateľ súdu predložil a súd by musel na prihlášky prihliadnuť. Takýto postup by bol v súlade so záverom ústavného súdu v náleze sp. zn. II. ÚS 165/2019, podľa ktorého zákon explicitne vylučuje len doplnenie alebo opravenie prihlášky, nie príloh.

IV.

6. Čo sa týka porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, treba vychádzať z toho, že ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou najmä z toho hľadiska, či závery všeobecných súdov vyjadrené v napadnutom

rozhodnutí sú dostatočne odôvodnené. Ústavný súd preskúmava len to, či zákony neboli vyložené spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08). Ústavný súd za protiústavné považuje tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (I. ÚS 301/06). Rovnako o takýto stav ide aj vtedy, ak závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 88/07).

7. Treba súhlasiť so sťažovateľom, že § 28 ods. 2 a § 29 ods. 1 zákona o konkurze výslovne stanovujú základné náležitosti prihlášky, ako aj to, že pri absencii niektorej z nich sa na prihlášku neprihliada. Tiež treba súhlasiť s tým, že prihlášky sťažovateľa boli autorizované a bolo k nim pripojené plnomocenstvo. Sťažovateľ opomína zohľadniť, že ak prihlášku podáva a podpisuje zástupca, musí preukázať oprávnenie konať za veriteľa. Tomu tak vo veci sťažovateľa nebolo. Advokátka k prihláškam pripojila len plnomocenstvo oprávňujúce ju konať za bytového správcu. Nepripojila k nim plnomocenstvo, ktoré by oprávňovalo bytového správcu konať za sťažovateľa. Preto nepreukázala oprávnenie konať za sťažovateľa. Preto okresný súd správne konštatoval, že prihlášky neboli podpísané oprávnenou osobou, keď vychádzal z právnej úpravy mandátnej zmluvy v Obchodnom zákonníku, ktorá na úkony mandatára v mene mandanta vyžaduje písomné plnomocenstvo.

8. Zo zmluvného dojednania, z ktorého sťažovateľ opakovane, no nesprávne odvodzuje preukázanie oprávnenia advokátky podpísať jeho prihlášky, explicitne vyplýva len všeobecná povinnosť bytového správcu v rámci vymáhania pohľadávok sťažovateľa tieto prihlasovať do konkurzov. Vo vzťahu k tretím subjektom z neho nevyplýva oprávnenie bytového správcu v konkrétnom rozsahu uskutočňovať úkony v mene sťažovateľa. Ak sťažovateľ tvrdí, že toto dojednanie je splnomocnením, nejaví sa ako logické, že sťažovateľ osobitnou generálnou plnou mocou (príloha ústavnej sťažnosti) v deň uzavretia mandátnej zmluvy výslovne splnomocnil bytového správcu na podávanie prihlášok do konkurzov. Ak toto plnomocenstvo existovalo v čase podania prihlášok do konkurzu, nevedno, prečo ho advokátka k prihláškam nepripojila, resp. prečo ho nepripojila k dodatočne, no bez významu vo vzťahu k základným náležitostiam prihlášky, priloženej mandátnej zmluve. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou snaží zvrátiť následky toho, že k jeho prihláškam nebolo priložené už vystavené plnomocenstvo.

9. K záverom nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 165/2019 treba uviesť, že nevychádzali z totožných skutkových okolností ani totožnej právnej úpravy. Ústavný súd posudzoval preukázanie splnenia základných náležitostí prihlášky, ale v kontexte doplnenia elektronického neautorizovaného podania súdu podľa § 125 Civilného sporového poriadku. Najpodstatnejšou odlišnosťou je, že v tom čase účinný zákon o konkurze nepripojenie plnomocenstva nesankcionoval neprihliadnutím na prihlášku. Len podpis bol jednou zo základných náležitostí, ktorej nesplnenie bolo sankcionované neprihliadnutím na prihlášku. Plnomocenstvo ako náležitosť prihlášky zákon neupravoval. Preto v špecifických skutkových okolnostiach tejto veci, na ktorých zistenia všeobecný súd rezignoval, ústavný súd za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy predostrel možnosť plnomocenstvo podradiť pod prílohy prihlášky, ktoré možno doplniť.

10. Sťažovateľ mylne zdôrazňuje, že jeho prihlášky boli perfektné. Tým, že v základnej prihlasovacej lehote nepripojil k prihláškam plnomocenstvo pre bytového správcu, ktorý

splnomocnil advokátku na podanie prihlášok, nespĺňa samotná prihláška základné náležitosti. Nemožno súhlasiť so sťažovateľom, že plnomocenstvo je prílohou prihlášky, ktoré možno doplniť aj po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty, keďže § 30 ods. 2 zákona o konkurze vylučuje len doplnenie samotnej prihlášky. Zavedením povinnosti prihlášku autorizovať elektronicky bol zo základných náležitostí prihlášky vypustený podpis. Sankcia neprihliadnutia na prihlášku, ku ktorej, ak ju podáva zástupca veriteľa, nie je pripojené plnomocenstvo podľa § 28 ods. 2 zákona o konkurze, je totožná so sankciou ako pri absencii základných náležitostí podľa § 29 ods. 1 zákona o konkurze, medzi ktoré pred povinnosťou autorizovať prihlášku elektronicky patrila aj podpis. Z tých náležitostí, ktorých absenciu zákon sankcionuje a sankcionoval neprihliadnutím na prihlášku, možno vyvodiť, že ide obsahové náležitosti, ktoré musia byť súčasťou samotného podania a ktoré nemožno podľa novely o zavedení povinnosti elektronickej autorizácie prihlášky nedotknutého § 30 ods. 2 zákona o konkurze doplniť.

11. K sťažnostnej námietke, že ak by správca v podaní na súd namietal absenciu osobitnej plnej moci, tak by ju sťažovateľ priložil k vyjadreniu k výzve súdu, treba uviesť, že jej predloženie až v konaní pred súdom by bolo po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty. Keďže zákon nepripojenie plnomocenstva k prihláške výslovne a priamo sankcionuje neprihliadnutím na prihlášku, tento nedostatok nesprávneho podpisu spôsobujúci neperfektnosť prihlášky nemožno odstrániť po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty. K tomu možno doplniť, že sťažovateľ si bol zrejme vedomý, že z prihlášok nie je zrejmé, prečo plnomocenstvo advokátke podpisujúcej prihlášky udelil bytový správca. Preto v posledný deň základnej prihlasovacej lehoty predložil konkurznému správcovi mandátnu zmluvu, no bez osobitného plnomocenstva.

12. Nemožno súhlasiť so všeobecnou sťažnostnou námietkou o prílišnom formalizme okresného súdu, ktorá by nemala oporu v zákone. Závery okresného súdu o potrebe preukázania oprávnenia bytového správcu prihlásiť pohľadávky sťažovateľa plnomocenstvom sú prosté právneho omylu a vychádzajú z jasnej a zrozumiteľnej právnej úpravy. Preto namietaným uznesením nedošlo k porušeniu práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá. To vylučuje potrebu osobitne rozhodnúť o návrhu sťažovateľa na odklad vykonateľnosti namietaného uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2024

Robert Šorl
predseda senátu